FONDS TOT ONDERSTEUNING VAN BEHOEFTIGE STUDENTEN.

Sedert de opgave in de "Hervormer" van 15 Junie is ingekomen:—

	£	s.	d.
Van de gemeente Vereeniging...	3	4	1
Van de gemeente Heilbron	2	13	0
Van de gemeente Memel	1	0	6
Van de gemeente Pietersburg	4	6	0
Van Mevrouw Prinsloo, Vierfontein	2	10	0
Van de gemeente Standerton	2	12	0
Van de gemeente Vereeniging	3	16	8
Van de gemeente Bloemhof	1	0	0
Van de gemeente Memel	2	4	6
Van de gemeente Heilbron	2	6	0
Van de gemeente Oost-Rand	1	7	4
Van de gemeente Erasmus	1	18	6
Van de heer J. H. Scheffer	2	0	0
	£30	18	7

De milde gevers worden hartelik bedankt voor hun gaven. Er zijn nog vele gemeenten, die ons niets hebben gezonden, en de toelagen aan de studenten moeten betaald worden, want anders kunnen zij hun studies niet voorzetten. Wij hebben van het 1e kwartaal van het jaar de nodige gelden uitbetaald, maar nu is er geen pennie in de kas voor het tweede kwartaal, terwijl er nog twee andere studenten wachten op onze hulp om verder te gaan leren voor hun matriek. Daarom doen wij nogmaals een beroep op al de gemeenten onzer kerk om ons met April-Nachtmaal een bijdrage te sturen, hetzij een kerk-kollecte of een speciale kollecte in de gemeentevergadering.

VAN BELKUM.
BRANDT.

OOM SARELS FONDS.

	£	s.	d.
Reeds verantwoord, 15 Februarie 1918	218	5	5
Ontvangen tot 6 Maart, Heidelberg, Br. Ouderling J. S. Smit	1	0	0
Lichtenburg, Br. Ouderling M. M. J. son	2	10	0
	£221	15	5

Aan deze goede gevers mijn hartelike dank. Waar blijven de andere inschrijvers die beloofden hun intekening te zullen zenden? Men bedenke toch: "Betaal den Heere uwe beloften."

OOM SAREL.

DOODSBERICHT.

Overleden op 14 Februarie 1918,

HEILA LEVIENA STEIJN,

in de ouderdom van 67 jaar 1 maand en 14 dagen.

Haar heengaan was smartelik. Zij leed 14 maanden en 7 dagen aan een aanval van beroerten, waarvan het lijden de laatste 14 dagen zeer smartelik was. Zij laat achter haar echtgenoot en 5 kinderen, 5 schoonkinderen, 64 klein en achterklein kinderen.

Wij troosten ons met de troost die wij vinden in Openbaring 14 vers 13. De bedroefde echtgenoot en kinderen.

Echtgenoot: H. J. STEIJN,
Kinderen: H. L. RAS, geb. Oosthuizen,
A. RAS,
A. A. P. E. SANDERS, geb. Oosthuizen.
P. J. SANDERS,
M. M. E. PRINSLOO, geb. Steijn.
N. J. PRINSLOO,
J. G. STEIJN,
H. J. STEIJN, geb. Stappelberg,
C. J. S. MARX, geb. Steijn.
H. C. MARX,
Grootspruit, Distr. Standerton.

Aan ouders der Nederduitsch Hervormde Kerk, die hunne dochters van 12 jaar en daarboven naar de scholen te Heidelberg (Transvaal) willen zenden, wordt gelegenheid aangeboden voor inwoning, verpleging en toezicht in een goede kristelike familie.

Men kan zich voor informatie, voorwaarden, en . wenden tot de ondergetekende.

Ook andere ouders niet tot de kerk behorend kunnen aanzoek doen.

JAC. VAN BELKUM.
Heidelberg, Maart, 1918.

De diepte van 's menschen ellende is nooit zoo groot als Gods ontferming.

Wie niet zonder aarzelen, ieder oogenblik alles kan opgeven, is ongeschikt in Gods arbeid mee te werken.

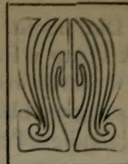
Lhotzky.

De Hervormer.

Officieel Orgaan van de Nederduitsch Hervormde Kerk.

Onder Redaktie van de Predikanten van de Ned. Herv. Kerk.

Alle stukken en brieven de Redaktie betreffende te zenden aan

Ds. JAC. VAN BELKUM, Heidelberg.

ADVERTENTIEN.

Staande Advertentiën voor lange termijn op kontrakt.

Familieberichten **6d.** per regel.

Prijs per Jaargang **7s. 6d.** vooruitbetaalbaar.

Alle gelden voor Abonnementen en Advertentiën te zenden aan

de heer H. J. L. Th. ROORDA, P.K. Bus 444, Johannesburg.

Alle brieven voor de Administratie te zenden aan

de heer J. A. WORMSER, Bus 748, Pretoria.

No. 10. PRETORIA, 15 APRIL 1918. JAARGANG IX.

"ECCE HOMO!"

Johannes 19:5e: "Ziet, de mens"

Zó luidt het bekende woord van Pontius Pilatus, prokonsul van Syrië!... Nooit is er in deze wereld lafhartiger rechtsgeding geweest: want Pilatus erkende, dat zijn gevangene onschuldig was, doch door lafhartige vrees bevangen, dat hij misschien zijn ambt als goeverneur van Palestina verliezen zou, als hij die goddeloze Joden niet ter wille was, en zij hem te Rome aanklaagden, liet hij Jezus geselen en eindelik kruisigen. Nu laat hij de gegeselde Heiland naar buiten—uit het Rechtshuis, leiden—een doornkroon op het hoofd, een spotkleed om de lenden, een rietstaf in de hand, bespot en gehoond.... Pilatus Medelijden is bijna spotterij: "Ziet, de mens!" God beware ons voor zulke rechters in ons land! En mijn T.H., als het ooit uw lot of het mijne mocht wezen, dat wij om een of ander zware misdaad beschuldigd staan—hetgeen God verhoede—dán ondervinden wij meer rechtvaardigheid, en minder magistraats-lafhartigheid, dan de arme Heiland der wereld! Amen! "Ecce homo!"—Zie, de mens!—Daar staat Hij, beeld van mishandelde onschuld, bespot en gehoond, de man van smarten, het gelaat met bloed bedekt, terwijl twee grote tranen staan in de hoeken van die zachte, weemoedige ogen.... Een gewone misdadiger, hoe schuldig ook, ja, zelfs een Barabbas, wekt sympathie op, ontvangt deelneming, in de ure van zijn smarte—maar Jezus werd gehoond, bespot, begroet met het rauw geschreeuw van het gemeen: "ha, daar is de koning der Joden!"

O, ik kan verstaan, dat die Joodse jonge dochters in tranen uitbarsten bij het zien van zoveel onschuldig lijden, waar hun harten niet zo verhard waren als die van hun vaders, broeders, en minnaars!

Zij weenden om Jezus leed; zij rouwklaagden om de wonden van "des mensen zoon"! Het is een profetie van de komende dag, wanneer de dochter van Zion bitterlik wenen zal over Jezus, haar Messias, door zovele geslachten van haar volk in ongeloof miskend, verworpen. Doch het doet ons hart goed, en wij voelen een zacht plekje in onze ziel geboren worden voor de dochteren Zions, in alle eeuw, in alle landen, als een beloning voor deze tranen, die zij hier hebben geweend om de wonden van onze Verlosser en Vriend!

Maar ik vraag u, Belijder van het Kristendom, hebt Gij ooit geweend om Jezus wonden? Hebt Gij ook als een graaf van Zinzendorf gestaan voor de Kristus met een doornkroon op het hoofd, en met hem gevoeld, dat al dat lijden om uwens wil is geschied?... of met de gezangdichter in 't harte gezegd: "Ik sloeg Hem al die wonden, voor mij moet Hij daar staan; Ik deed door mijne zonden Hem al die jammeren aan!" O, wat een bastaard hart moet daar niet kloppen in de boezem van een K r i s t e n, die onverschillig kan blijven bij de wonden van de zaligmaker, terwijl joodse meisjes en vrouwen eens weenden bij 't aanschouwen van die wonden! Dochters van Jerusalem, hoe beschaamt Gij menigeen van ons! Wij dragen de heilige naam van Kristenen; wij leven elk jaar in de lijdensweken, waarin de lijdensstoffen worden behandeld, en toch, hoe zelden is ons h a r t geraakt!..."Ecce homo!"—zie, de mens—

O, hoofd vol bloed en wonden!
Vol schande en vol hoon;
o, hoofd, zo zeer geschonden,
omkranst met 'n doornkroon!

Dat hoofd, het heeft menig harte doorwond! En ik vraag u fluisterend, belijder van Jezus naam: Is uw harte reeds doorwond? Dat oog, door vuist-slagen, blauw-zwart geslagen, het heeft menige zondige Petrus in donkere nacht naar buiten doen gaan, waar bitterlik is geweend geworden over de zonde. Is het reeds op u gevallen? Heeft het u al uitgedreven in donkere nacht naar buiten, waar hete tranen zijn geschreid over zonde en ontrouw? Die doornkroon, een doorn daaruit heeft diep gestoken in het hart van menig gelovige, waardoor het leven geheiligd werd, en het hart, alzo doorpriemd met een doorn uit Jezus doornkroon, op het altaar der toewijding werd gelegd, terwijl het bitter-zoet ruiste in het geheiligd gemoed:

'k Ben verlost door u, mijn Heiland,
Met uw bloed kocht Gij mij, Heer;
Ik geloof de blijde tijding:
Ik behoor mijzelf niet meer.

O, die doorn steke diep van daag in uw en mijn hart, een wonde makende, die dieper scheurt met de jaren!

———

I.—Maar w a a r o m lijdt Hij zo vreeslik?

Omdat Hij (1) de toorn van God heeft gedragen. "Zo Gij in 't recht wilt treden, Heer, en gadeslaan onze ongerechtigheden: ach, wie kan dan bestaan?" Ja, hier was God in 't recht getreden, zonder barmhartigheid, zonder verzachtende genade: daarom was dat oordeel zo vreeslik. God, de vader, had zijn aangezicht verborgen en hoorde niet op het gebed van zijn heilig kind Jezus. Dat was bepaald het ergste voor de grote Lijder. Ik geloof dat Kristus veel meer ziele-leed had dan lichamelike; dat bewijst zijn: "Mijn ziel is geheel b e d r o e f d tot de dood toe." En wederom zijn ziele-angst in Getsémané, waar zijn zweet werd als bloed—waar Hij bloed zweette! Hij, die altijd in gemeenschap met de Vader leefde en daarin zijn grootste zaligheid vond, was nu verlaten; want God had zich teruggetrokken. De hemel was een grote rouw-kamer—de blinden af—de deuren en het altaar met rouwfloers omhangen. Tweemaal was er droefheid in de hemel: de eerste keer bij Adams val, de twede bij Jezus lijden. De deuren, die altijd open stonden naar de aarde toe, en waardoor de smekingen van ongelukkige mensenkinderen doordongen, waren nu toegesloten. Wanneer de Heiland vroeger de hemel aansprak, kwam er altijd antwoord. Nu bidt Hij tevergeefs, dat de beker toch mocht voorbijgaan; nu klaagt Hij zonder antwoord aan het kruis: Mijn God, (n i e t mijn Vader), Mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten? Jezus was verlaten, terwille van zijn vrijwillig aangenomen zonde.—"Uw zonde maakt scheiding tussen u en uw God, en wanneer Gij uw handen uitbreidt naar de hemel, verbergt God zijn ogen voor u" (Jesaja 1:15). Hij droeg de zonde-last van een wereld; Hij was zonde gemaakt—niet alleen zondaar, maar nog erger: Hij was z o n d e; en in zijn zoen-offer-werk was Hij aanstotelik voor God. Hij stond alzo in de plaats van de zondaar, en gaf in zich een illustratie van de toestand van een verloren ziel: zoals Hij nu lijdt, zó zou eenmaal de verloren ziel lijden in en onverzoende eeuwigheid.

Maar (2) lijdt Hij zo vreeslik, omdat het de eere was van de Vorst der duisternis. Het is de overwinningsure van de duivel. Als een machtige overwinnaar vertreedt hij de overwonnen, gebrokene aan zijn voet. De haat van een demoniese wereld was tegen Kristus, en de vertwijfeling der hel. O, die haat, ontkiemd zovele jaren geleden in een zondaarshart, door Jezus gestraft; brandende in de ziel van een Farizeër, door Hem ontmaskerd, toen Hij predikte aan de zee, of in de tempel, —die haat was nu een wereld-brand geworden, die Hem dreigde te verteren!

Wee, wee de arme ziel, die van God verlaten en vergeten, moet sterven in de triomfs-ure der hel! En toch, zó leed Jezus, en zo stierf Hij.

Velen zijn er in latere tijden, de eeuwen door, om zijns naams wille gemarteld en verbrand, doch Hij was nabij en vertroostte hen. Zijn Geest gaf woorden te spreken in de ure der verantwoording; en menige martelaar heeft gejubeld in de vlammen, verklarende, dat hij letterlik geen pijn gevoelde, doch een onuitsprekelike vreugde, een voorsmaak van het hemel-leven!

Maar in Zijn lijden was Hij alleen—alleen en verlaten van zijn discipelen, alleen en verlaten van zijn God! O, wat een eenzaamheid, wat bitter lijden was dan zijn deel!......

———

II.—Maar w a a r t o e lijdt Hij zo vreeslik?

Volgens de schriften is Jezus lijden een rantsoen, een offerande voor de zonde. Ik erken: het is een moeilik vraagstuk.

Het besef van recht, het aestheties gevoel, dat in elke mens leeft, is moeilik te bevredigen in deze zaak. En wij kunnen verstaan, dat de Grieken, een natie, die de schoonheid vereerde, deze godsdienst dwaasheid noemden. Waarlik, het was voor de Griek, die gewoon was te knielen voor de schone marmeren beelden van zijn beroemde beeldhouwers, zeker een afstotende gedachte, die gedachte aan een God, gehoond, gegeseld, en naakt hangende aan een paal der schande.

De vraag, die in menig hart oprijst, is deze: waarom moet God juist bloed zien? Waarom geen vergeving zonder bloedstorting? Waarom alleen vergiffenis door het kruis? De Schrift zegt: God is liefde. Hij is de eerste oorzaak van onze zaligheid—de bewerker daarvan, die zelf het verlossingsplan had gevormd, lang vóór de Heiland in het vlees was verschenen; ja, Hij is het, die zijn geliefde zoon heeft gezonden, om een zondige wereld te redden.

En aan de andere kant schijnt het, alsof Hij meedogenloos de laatste pennig eiste van de Verlosser..... ik herhaal: deze zaak is moeilik te verklaren.

De orthodoxie zegt: Er is gezondigd tegen Gods wet, tegen zijn heiligheid, en het Recht eist, dat er voor die zonde betaald worde; dat er genoegdoening geschiedt—Jezus dood is de betaling voor de zonde—de genoegdoening aan de eisen der wet.

De ethiese richting verklaart het aldus: De dood van Kristus was niet nodig, om God te vreden te stellen. Hij is het, die vergeeft—maar was nodig om het rechtsgevoel van de mens te bevredigen. De zondaar zou nooit met vrijmoedigheid de genade hebben kunnen aannemen, ware het niet, dat hij wist, aan het recht is voldaan; Jezus heeft voor zijn part geleden—en daarom kan hij ook nu met vrijmoedigheid toetreden tot de troon der genade. Het was, om aan het rechtsgevoel, dat elk mens ingeschapen is, tegemoetkoming te doen, dat God uit genade het offer van Golgotha heeft gegeven. In beide opvattingen is er veel waarheid, maar ook in beide blijft er nog veel, dat ons gemoed niet bevredigen kan.

Dat er bloed moest gestort worden, om verzoening te bewerken, was niet omdat God juist bloed wilde zien—maar alleen, omdat het bloed beschouwd werd als het leven, de ziel, van het dier, van de mens.

Het is de ziel, die gezondigd heeft, en alzo des doods schuldig was, en daarom kon ook alleen de ziel—het bloed—gegeven worden om de schuld des doods te verzoenen.

Jezus bloed en dood was een offer, een verzoening voor de zonde der wereld.

En de ganse wereld-geschiedenis, de godsdienst van Israël met zijn offerande, was een voorbereiding van die grote dood.

Laat er dan moeilikheid zijn, en verschil, over de vraag: op w e l k e w i j z e het zoen-offer van Kristus moest plaatsvinden; dit staat vast, volgens de Schrift: Jezus dood is een verzoening voor onze zonden. Hij stierf voor ons, als een lam geslacht, en alleen door zijn dood is er verzoening; alleen door zijn sterven is er genezing voor onze wonden. Daarom de grote vraag is deze: Zijt Gij verzoend met God, door het zoen-bloed van Kristus? Hebt Gij vrede door onze Heer Jezus Kristus?

Is daar in uw hart een nood, een honger naar het brood des levens? "Zie de mens"! Hij is voor ons zonde gemaakt, opdat wij zouden zijn rechtvaardigheid Gods in Hem. O, leg dan vandaag uw zonde-last op zijn bebloed hoofd; maak zijn gerechtigheid uw eigendom.

Zovelen van ons tasten in schemering rond, dalen verre van God, onbeslist en onzeker. Op velen is het woord van toepassing: "Gij zijt niet verre van het koninkijk Gods." Neen, "niet verre", maar ook niet er in.

Vele nvan onze gemeenteleden zijn niet grote roekeloze zondaars, maar ook niet verlosten door Jezus bloed. Tot allen zeg ik vandaag met Pilatus: "Ecce homo"—"zie, de mens"—het vlekloos Lam van God, dat onze zonde droeg aan het hout. Mijn broeder, neem aan, wat die Heiland u biedt, en de onrust hier binne in uw hart zal verdwijnen. O, geloof toch: niet uw tranen, gebeden, bekering, berouw, maar zijn bloed alleen wrocht verzoening voor u! Zie, Gij sukkelt al zo vele jaren in eigen kracht, om u voor God aangenaam te maken. Zult Gij niet vandaag Hem de ere geven, en geloven, dat 't alles zijn werk is: dat Hij alleen u zalig maken kan, en dat Gij met al uw onrust, met al uw eigen werk, toch geen haar op uw hoofd wit of zwart maken kunt? Geef het vandaag op: geef God de ere, want alles is genade. Kniel neer vandaag, aan de voet van het kruis, en zeg diep bewogen: "Zoals ik ben, ja vuil en snood, kom ik tot u, die zondaars noodt, en die uw dierbaar bloed vergoot: o Lam van God, ik kom!—ik kom!"...

Maar ook tot de Verloste, zeg ik: "Ecce homo"!

Ook de verloste moet zich dieper inleven in Jezus wonden.

Het wordt verhaald van de heilige Francis van Assissë, dat hij, biddende bij de berg Avernon, een gezicht zag van een gekruiste Seraf, en merkte de wonden der nagelen, als vuur-stralen in zijn handen en voeten. En toen Francis later stierf, ontkleed en uitgestrekt op de vloer van het kerkgebouw, vond men ook in zijn handen en voeten de gaten der nagelen—de stigmata des Heren!

Honderd jaar later is ook de heilige Catharina van Siëna begenadigd geworden met de wonden—de stigmata—van de Verlosser. Zij zag de Heiland in een gezicht, en dit is dikwels herhaald geworden. Zij merkte de wonden op in zijn handen en voeten, en in zijn zijde; en uit die wonden schoten rode stralen, die in haar lichaam, haar handen

en voeten, de stigmata van de meester afdrukten: zij ook stierf als een geestelik gekruisigde; of beter gezegd: een gekruisigde door wonder-genade des Heren.

O, verloste, zie, de mens!—Ook Gij moet u inleven in Jezus wonden, totdat uw lichaam der wereld gekruisigd is, en Gij alleen begeert voor uw Heiland te leven in deze wereld. O, mogen ook wij deze genade deelachtig worden, dat wij de littekens van Jezus Kristus in ons omdragen, al is het dan niet in de letterlike betekenis van Francis en Catharina, maar dan toch in die van de apostel Paulus!

"Zie de mens"—ja, Heer, wij zien de mens in u, maar Gij zie dan ook de mens in ons. Zie, de mens in ons, o Verlosser, wanneer wij zwak zijn, en kleinmoedig, en vol ongeloof—wanneer wij gedurig weer struikelen en vallen, na zovele heilige beloften en goede voornemens!

"Gij weet, dat wij stof van jongs af zijn geweest!"

En Gij, mijn medereiziger op de weg des doods, ik roep u een laatste woord toe: Richt u op van uw arbeid, van uw rust, van uw vermaak, van uw zonde, en: zie, de mens!—"Ecce Homo!" Amen.

J. KUHN.

BRIEVEN VAN OOM SAREL.

Uitkijk, April 1918.

Waarde Neef Willem!

Het is plezierig voor mij U te kunnen schrijven, dat we de laatste week van Maart lekker warm weer gehad hebben, zonder enige regen van betekenis en zon ook. Een mens leeft nu weer na al die nattigheid van de laatste maanden.

Vindt ge niet, dat er leven in de kerk komt, en meer belangstelling in kerkelike bezigheid? Neef Klaas heeft eerst geschreven over de Ringen en nu weer over onze kweekschool. Mnr. K. schreef over de leraars, die zoals hij vertelde, mekaar niet willen helpen, en Br. Evers heeft mnr. K. terechtgezet. Vraag nu niet wie Neef Klaas is, ook niet mnr. K., dit kan ik U zeggen, dat ze niet bang zijn hun naam voluit te tekenen, maar de Redakteur zegt mij, dat hij meestal hun naam weglaat behalve wanneer de aanval persoonlik is, van de schrijvers van de "ingezonden stukken," en wel om deze reden, dat het er niet altijd op aan komt, wie schrijft, maar wat er geschreven wordt.

Uw Oom is verheugd, dat er geschreven wordt en ook dat opmerkingen gemaakt worden: dan zien we, waar fouten zijn die kunnen worden recht gemaakt. Maar de beste van alle stukken is dat van Neef Klaas in 't Februarie nummer, omdat dit niet afbrekende, maar opbouwende kritiek geeft. Die hebben we nodig. 't Is altijd heel gemakkelik om te zeggen dit is fout: dat is niet recht; maar beter is te schrijven zo moeten we doen, en daarom wacht ik maar af, wat plan Neef Klaas maakt, om onze kweekschool levend te maken, te houden, en te doen bloeien.

Maar laten nu eens meer anderen ook trachten op te bouwen. Het is ons immers allen te doen, om onze kerk te doen leven! Is er nu niet eens een ouderling, die schrijven wil over de vraag, hoe kunnen we meer samenwerken om de mensen meer naar de kerk te krijgen. Ik weet van een Broeder-diaken in een onzer gemeenten, die niet alleen met zijn vrouw trouw naar kerk komt, maar ook altijd een klompje buren saambrengt. Hoe hij dat doet, weet ik niet, maar hij doet het. Kunnen onze ouderlingen niet eens wat meer de mensen bezoeken en medenemen naar kerk?

Is er niet eens een diaken, die vertelt, hoe hij uitgaat om te kollekteren en hoe hij dan met zijn mensen gezelst over het geregeld geven. Sommige diakenen kunnen dat wel doen en brengen altijd geld in; andere diakens schijnen niets te kunnen krijgen en brengen ook bijna nooit meer dan een paar shillings en vertellen dan op de Kerkeraad: de mensen willen niet geven?

Wie geeft mij een plan om voor Oom Sarel's Fonds meer geld bijmekaar te krijgen, en wie helpt dat plan uitvoeren? Uw Oom begint hoe langer zo meer te geloven, dat we in onze kerk moeten hebben een ouderlingen-ko-operatie, een diaken-ko-operatie, een fonds-ko-operatie.

Uw Oom dacht, dat de leraars zouden gaan schrijven, maar ook hij ziet alleen in de koerant de letters L.E.B. of v.B. 't Schijnt wel, dat de mensen er plezier in hebben, evenals op een algemene vergadering te horen: van Belkum, Brandt, of Brandt, van Belkum, wat nu wel een mens kan doen lachen, maar toch niet aangenaam is, want wat Brandt verteert of vernielt. Hebben onze leraars geen tijd om ook eens te schrijven, wat nodig is in de kerk? Maar Uw Oom moet maar niet te veel van hen schrijven, want ze mogen eens kwaad worden, en dan Uw Oom met hun pen doodmaken.

Zeker is het evenwel, dat we in onze kerk meer werkers nodig hebben in allerlei dingen. De leraars, ouderlingen en diakenen kunnen niet alles doen, al willen ze ook. Nu zou Uw Oom graag eens willen horen of lezen, of er niet een plan is

om van onze jonge mannen of jonge dochters enigen te krijgen, die in plaats van hun vrije tijd zoek te maken in bioskopen, theaters of op nog slechtere plekken lust voelen om in en met de kerk te werken, onder leiding van en in overleg mt hun Kerkeraad? De oude kerk had een menigte helpers: leraars, profeten, diakens, mannelike en vrouwelike; monniken, nonnen, voorlezers, voorgangers, deurwachters, die meest allen werkten. Laat mij U eens wat vertellen, hoe men in Amerika werkt. Een Afrikaner reisde naar Amerika. Niet lang nadat hij daar was aangekomen, krijgt hij op een dag, bezoek van een lid van een van de kerken, hem uitnodigend Zondag naar de kerk te komen. Hij doet dit, en als hij komt, wordt hij in een mooie kerk, vol banken, vloerkleeden, prachtig orgel door een ouderling naar een plaats gebracht, een Gezangboek geeft men hem ook, en na de dienst komt de leraar met hem spreken. Is 't nodig U te zeggen, dat hij, 'n vreemdeling in dat grote land, zich lekker voelt en nu geregeld naar kerk gaat? Zouden wij ook niet zo iets kunnen doen? Kunnen wij ook onze kerken niet wat gezelliger maken? De vreemdeling tegemoet komen? We hebben daarvoor jonge mensen nodig. Waar zijn ze om ons te helpen?

Kom, Neef Willem, help mij ook eens, om zo iets, maar dan in Afrikaanse geest te doen. Laten we ook daarin kristenen willen zijn, om anderen te doen zien, dat in ons ook de geest van Kristus woont!

Met zeer vele groeten,

Uw liefhebbende

OOM SAREL.

VOOR DE ZONDAGSCHOOL.

Zondag, 5 Mei 1918. Te lezen: Lucas 7:36-50. Simon de Pharisaeër.

In Jezus dagen waren er in het Joodse land, drie partijen onder de Joden.

1e. de Phariseën of wel de "vromen" die zich streng aan de wet vasthielden en in de politiek de patriotten waren, hopende nog eenmaal vrij te komen van de Romeinen.

2e. de Sadduceën of wel de volgers van Zadak, die meer vrij waren in hun denken, aan engelen en opstanding niet geloofden, en meer aan de kant van de Romeinen waren.

3e. de Esscëen, die in eenzaamheid wonen, die ongehuwd bij elkaar woonden, als monniken in hunne kloosters in later dagen, in 't N. Testament niet genoemd.

De twee eerste partijen waren eerst Jezus welgezind: later werden zij zijne vijanden omdat zijn invloed en macht groter werd en de hunne kleiner: ook dachten zij niet veel van Hem, omdat Hij in hunne scholen niet geleerd was: ook meenden zij, dat Hij te veel met de lagere mensen, tollenaars en zondaars zich inliet.

Een der Pharisaeën, Simon genoemd, vraagt Jezus ten eten. Hij doet dat niet uit vriendschap of achting, maar hij wil de Heer wel eens in zijn huis hebben, om te kunnen zeggen (misschien kan Jezus nog eens een groot man worden, denkt hij): "ja, ik ken Hem ook."

Hij ontvangt de Heer niet hartelik of vriendelik, maar koud, deftig, beleefd: hij wil zich met de Nazareeër niet te groot maken.

Men gaat aan tafel. De Oosterlingen zitten niet aan tafel, maar liggen. Zij zijn laag en aan drie kanten staan rustbanken, waarop men ligt met de voeten achteruit, steunend met de arm op de tafel.

Terwijl men eet, komt een vrouw binnen. Naar oosters gebruik, en overeenkomstig de gewoonte van gastvrijheid, is dit geheel iets gewoon en geoorloofd. Zij is een slechte vrouw.

Haar binnenkomen verwondert Simon: nog meer wat zij doet. Zij draagt een fles met kostelike zalf en gaat toe op Jezus, bij wiens voeten zij neervalt, die ze nat maakt met haar tranen, en afdroogt met haar lange haren, en kust, en waarop ze dan haar zalf uitgiet. Zij is slecht; zij weet het, maar heeft berouw en zoekt nu hulp bij deze Rabbi.

Simon is verbaasd, toornig, dat die vrouw bij hem durft komen, en dat Jezus toelaat, dat zij hem aanraakt. Lees wat hij zegt: vs. 39. Jezus neemt het op voor de vrouw. Hij spreekt de Phariseeër aan: "Simon, ik heb u wat te zeggen." Deze kan niet weigeren te horen en spreekt kort af: "Meester, zeg het." Dan vertelt de Heer die mooie korte gelijkenis van de twee schuldenaars en verklaard hij de vrouw dat hare zonde vergeven zijn. Zij was een grote zondares, maar had veel lief, omdat haar zonde vergeven is. Daarom heeft zij Jezus zo geëerd. Simon meende weinig zonde te hebben gedaan, en had dus weinig vergeving nodig: hij had dus ook weinig lief.

Zondag, 12 Mei 1918. Te lezen: Lucas 8:26-39. De bezetene te Gadara.

Het land der Gadarenen ligt aan de overzijde van de Jordaan, oost van het meer Tiberias, en behoort eigenlijk niet tot het Joodse land. Jezus is daarheen gegaan om te rusten en veilig te zijn

voor de haat der Joden, die reeds begint zich te openbaren.

Hem ontmoet daar een man van de duivel bezeten, een krankzinnige, die een strijd heeft: hij was reeds lang in die betreurenswaardigen toestand: en was zo woest dat hij ongekleed rondliep en nergens rust vond. (Zie vs. 29.)

Opmerkelijk is, dat gedurende Jezus omwandeling op aarde er zovele krankzinnigen in Judea en de omliggende landen waren. Waar het licht komt wordt de duisternis openbaar.

De bezetene kent Jezus. Hoe is dit mogelik? Heeft vrees de booze geesten bevangen? De boozen toch hebben ook kennis van goed en kwaad! Vreezen zij dat Jezus hen zal straffen. Is de kranke bang voor pijn en wil hij daarom niet geholpen worden. Zo gaat het nu nog dikwijls: vrees voor pijn doet hulp bij ziekte uitstellen tot het te laat is: vrees voor strijd en lijden verhindert bekeering. "Legis" betekent—een Romeins regiment soldaten, dus vele.

Die vele duivelen vragen hem iets wonderliks, n.l. dat zij in een kudde zwijnen, die daar weidden bij de zee, mochten invaren. Wat is dit? Omdat we niet veel weten van de gevoelens der Gadarenen over het bestaan en wezen der geesten is hierover weinig te zeggen. Straf voor het houden van zwijnen, kan 't moeielik zijn, want zij waren geen Joden: bewijs van Jezus macht over de geesten om dit de mensen te tonen, of aan de verlosten bezetene een bewijs te geven, dat hij vrij was, dit kan ook zijn.

In elk geval konden de mensen leren, dat aards bezit ook van levend goed, (zwijnen, beesten, schapen) in Jezus oog minder waarde heeft dan een mensenziel.

De bezetene is genezen, als de zwijnen verdronken zijn. De Gadarenen zijn toornig, omdat hun zwijnen dood zijn en zij dus grote schade geleden hebben en vragen Jezus om het land te verlaten. Hij mocht nog meer schade doen.

De genezene moet naar zijn huis gaan en een prediker worden van Jezus grote macht en wonderlik werk.

Zondag, 19 Mei, 1918. Te lezen: Hand. 2:1-21.
De uitstorting des Heiligen Geestes.

God is een waarmaker van Zijn Woord.

Ook de zoon Gods doet wat Hij belooft.

God had beloofd door Joel: "Ik zal mijn Geest uitgieten (Joel 2:28), door Jesaja: Ik zal mijnen Geeste uitgieten op uw zaad (Jesaja 44:3)—door Ezechiel," 39:29, en Hij doet dat op de eerste Pinksterdag.

De Here Jezus had beloofd dat Hij de Trooster van de Vader zou bidden (Joh. 14:16, 26; 15:26; 17:6), en Hij doet dat en zendt die Geest der Waarheid.

Pinksteren (van het Griekse woord "pentecoste", d.i. vijftigste dag ná Pasen) was een Joods feest, herinnerend aan de wetgeving op Sinai, en tevens een oogstfeest. Als de tarweoogst geëindigd was moest men de Here bij de tempel een offer brengen (Ex. 23:16) met blijdschap en vreugde.

Op deze feestdag der Joden nu, als velen in Jerusalem bijeen waren en ook de discipelen bij de tempel, geschiedde ten tijde van het morgenoffer de uitstorting des Heiligen Geestes, onder de tekenen Hand. 2:2, 3, 4. Hevige wind, teken van kracht; vuur, teken van reiniging; vreemde talen, teken van vernieuwing.

Alle vreemdelingen komen nader om te zien en te horen. Allen horen de boodschap des Evangelies in hun eigen taal. (Hand. 2:9, 10, 11.) Tegenstelling tegen de spraakverwarring bij Babel's torenbouw. Men vraagt: wat is dit? Sommigen vragen dit uit belangstelling, anderen spotten: ze zijn vol zoeten wijn! Dit laatste is dwaas. Vóór het morgenoffer genoot een vrome Israeliet niets: hoe kunnen zij dan dronken zijn.

Petrus, een ander man dan de Petrus vóór Jezus dood, treedt op en doet belijdenis van zijn geloof, wijzend op de profetie van Joel, en predikt Kristus door de Joden gedood, uit de doden opgewekt. Hij is dus evenals zijne medediscipelen vervuld met de H. Geest en vreest niet te spreken. (Matth. 10:18-20.)

De voleinding van de tarwe-oogst is begin van de oogst voor het Godsrijk. (Hand. 2:37-47.)

Zondag 26 Mei 1918. Te lezen Lucas 9 : 28—36.

DE VERHEERLIKING OP DE BERG.

Deze gebeurtenis uit het aardse leven van Christus kan zeer goed na het Pinksterfeest besproken worden, omdat zij spreekt van de heerlikheid der Vaderen.

Jezus gaat op de berg om te bidden, met Petrus, Johannes en Jacobus. Waarschijnlik is het in de avond, daar de Heer meestal des nachts in het gebed, in de eenzaamheid doorbracht. Welke die berg was, is niet te zeggen. De overlevering noemt de Thabor gelegen in het midden van Galilea, enigzins afgezonderd van de naburige bergen, 2 uur van Nazareth, 1755 voet hoog, vanwaar men een schoon uitzicht heeft op Galilea, Samaria en Perea. Toch is het onwaarschijnlik, dat deze is "de berg

der verheerliking omdat op haar vlakke top sedert 218 voor Christus een vesting of versterkt kamp was.

Op welke berg dan ook Jezus is geklommen, Hij wordt van gedaante veranderd en zijn kleding wordt wit als sneeuw. Er zijn soms oude mensen op wie de heerlikheid der eeuwigheid als op het gelaat ligt. Zo was nu ook Jezus. Moeilik is het dit goed in woorden uit te drukken.

De discipelen zien Hem spreken met Mozes (de Wetgever) en Elia (de profeet) over zijn uitgang, d.i. over zijn dood, die Hij zou ondergaan, als overeenkomende met de wil van God.

Zijn dood te Jerusalem aan het kruis was de vervulling der profetie en de volbrenging der wet.

Petrus, Johannes en Jacobus zijn vervuld met vrees en angst, maar ook vol verwondering. Zo willen zij ook met Christus zijn, en daar blijven, waarom zij tabernakelen (tenten) daar willen bouwen. Maar dat is onnodig. Plotseling komt een wolk: Mozes en Elia zijn verdwenen. Jezus alleen is over.

Wat dit alles betekent, verstaan zij niet. Er over spreken mogen zij ook niet. Maar zij horen een stem, die zegt: "Deze is mijn geliefde Zoon, hoort Hem!

Voor zichzelven hebben zij dus: 1ste. de overtuiging, dat Jezus is Gods Zoon; 2e. dat zijn heerlikheid is die des hemels; 3e. dat Hij is de grootste profeet, naar wie men moet luisteren.

Zolang Jezus op aarde was, was Hij de lijdende en strijdende knecht des Heren; die de Vader gehoorzaam zou zijn tot in de dood des kruises; maar als Gods Zoon, zou hij dit kunnen zijn en zijn heerlikheid zou van Hem niet wijken; na de dood zou Hij die weder aannemen, zoals geschied is bij de hemelvaart. Zijn gesprek met de twee grote mannen des Ouden Testament gaat over zijn dood, die zoendood is.

Ook bij de grootste verscheidenheid in vormen en godsdienstige inzichten is er zeer wel een hogere eenheid denkbaar, wanneer die eenheid slechts meer in beginselen in overeenstemming van zin en bedoeling dan in omhelzing van leerstellige begrippen, die men met schoolse nauwkeurigheid afgepast en omschreven heeft, gezocht wordt. Dit is de ware eenheid, waarnaar de Kristelike Kerk als naar een ideaal moet streven.

Ter Haar. Geschiedenis der Kerkhervorming.

KERKELIKE BERICHTEN.

De WelEerw. heer P. J. Eberson heeft de beroeping naar Lichtenburg aangenomen, voor Makwassie en Ventersdorp bedankt. De goedkeuring van dit beroep, overeenkomstig Art. 124 is verleend; de bevestiging zal, zo de Heer wil, plaats vinden 20 April 1918.

Ds. J. J. Kuhn van Zwartruggens is beroepen naar Ventersdorp.

Verslagen van de Ringsvergaderingen zullen de volgende maand geplaatst worden: ook de verslagen van de gevierde Nachtmalen. Daar deze Nachtmalen in April meest allen groot zijn en belangrijk, zal men de Redakteur zeer verplichten daarvan verslag te doen.

Mevr. Prof. Dr. Greyvensteijn te Pretoria is bevallen van een dochtertje, dat helaas, kort na de geboorte stierf. Wij brengen onze Professor en zijne echtgenote de betuiging onzer hartelike sympathie. God is en blijft God.

In 't volgend nummer hopen wij weer de lijst van agenten te plaatsen, en ook van de Superintendenten voor de Zondagscholen, als er plaats is.

KERKDIENSTEN VAN Ds. JAC. VAN BELKUM.

Zondag, 21 April: Nachtmaal te Standerton. De catechisatie begint Donderdag.

Zondag, 28 April: Te Trichardts, met Ds. J. J. Prinsloo.

Zondag, 5 Mei: Te Heidelberg, v.m. 10.30, 's avonds 7.30.

Zondag, 12 Mei: Nachtmaal te Bloemhof in het distrikt Vrede.

Zondag, 19 Mei: Te Heidelberg, v.m. 10.30, 's avonds 7.30.

Zondag, 26 Mei: Te Bethal, afstichting der gemeente aldaar.

Alle Kerkeraden of andere Broeders, die nog Almanakken en Zondagschool-boekjes onverkocht hebben worden verzocht die voor 1 Mei op te zenden aan de Scriba. Na 1 Mei kunnen wij ze niet meer terugnemen, omdat ze dan onverkoopbaar zijn. Zij moeten dan blijven voor rekening van de besteller.

VAN BELKUM,
Scriba.

Heidelberg, Jacobstraat,
10 April 1918.

KERKNIEUWS.

Zondag, de 17de Maart, hield Ds. Ennis van Klerksdorp te Palmietfontein (Schoonspruit) diensten. De opkomst was uitstekend goed. Zijn Eerw. sprak Zondagmorgen over de vier Krijgsknechten en de verdeling van Jezus klederen, en in de namiddag over de karaktervastheid van een Kristen. De preken waren uitstekend, en de mensen luisterden aandachtig.

Twee kinderen werden gedoopt.

Hierlangs Schoonspruit wonen vele mensen, en wordt de gedachte uitgesproken een kerkgebouw hier op te zetten. Als men bedenkt hoe vele mensen van de Ned. Herv. gemeente van Klerksdorp en Ventersdorp hier wonen, en hoevelen van de Ned. Herv. of Geref. gemeente van Ventersdorp dan is er geen gevaar een gezamelike buitenkerk te bouwen, en dit zal tot grote nut en gerief wezen.

C.J.V.

INGEZONDEN.

Boesmansfontein, 28-2-1918.

WelEerwaarde heer Ds. J. v. Belkum!

WelEerwaarde Ds.—Ik wens van u te kunnen horen door middel van "De Hervormer" of de Here Jezus eigen broeders had. Want in Mattheüs 13 vers 55 lezen wij als of het zijn broeders waren, doch in Handelingen 1 verzen 13 en 14 verstaan ik weer anders, want in Mattheüs 27, vers 56 verstaan ik ook anders. Met hoogachting, blijf ik de uwe jongeling,

APIE RAS, P.A.zn.

Matth. 13:15. Is deze Jezus niet de Zoon des timmermans? En is zijne moeder niet genaamd Maria, en zijne broeders Jacobus en Jozes en Simon en Judas?

Hand. 1-14: Deze allen waren eendrachtiglijk volhardende in het bidden en smeeken met de vrouwen, en Maria, de moeder van Jezus en zijne broeders.

Matth. 27:56. Vele vrouwen (vs. 55) onder welke was Maria Magdalena en Maria, de moeder van Jacobus en Jozes, en de moeder der zonen van Zebedeus.

Marcus 1:13 (vgl. Math. 12:46 en Lucas 8: 99): Spreken ook duikelik van de broeders van Jezus.

In de Griekse tekst wordt overal het woord "broeders" gebruikt.

Uit al deze teksten blijkt duidelik, dat Jezus broeders heeft gehad. Dat de latere kerkgeschiedschrijvers dit zoeken te ontkennen, vindt zijn oorzaak in de overdreven eer, die de Roomse kerk vooral in de middeleeuwen aan Maria heeft gegeven.

Wij protestanten, die alleen vragen, wat zegt de H. Schrift moeten op grond van bovenaangehaalde berichten geloven en aannemen, dat Maria, behalve Jezus, haar eerstgeborene, nog meerdere zonen heeft gehad. Vergl. ook Matth. 1:18 en 25.

Hoe mnr. Ras de bovenstaande teksten tegenstrijdig kan vinden of anders leest, versta ik niet. Zij allen spreken van die Broeders van Jezus.

v. B.

Johannesburg, 28ste Febr. 1918.

Aan de Redakteur "De Hervormer."

WelEerw. Heer!

Vergun mij toch plaatsruimte voor onderstaande:

Ik gevoel mij gedwongen aan een paar gedachten uiting te geven door middel van Uw geëerd blad. Ik had gehoopt dat iemand die er toe bevoegd is die zaak zou opvatten, maar te vergeefs. Dus ter zake: Wij noemen onszelven Kristenen, maar hoe jammer dat wij niet de Geest van Kristus tonen. Ik wil gaarne de vraag doen of wij ons durven te noemen met de naam van Kristus als we verdeeld zijn in verschillende kampen, niet alleen op politiek-gebied, maar ook op kerkelik-gebied.

Waarom moeten wij er drie verschillende Hollandse kerken op na houden? Wij hebben toch allen beleden te geloven in Jezus Kristus als de enige Zaligmaker! Dan zegt de een: "Ik ben Nederduits Herv." De ander weer: "Ik ben Nederduits Gereformeerd". Een derde: "Ik ben enkel Gereformeerd."

Wat zegt de Apostel Paulus in 1 Kor. 3 vers 4-7: "Want als de een zegt: Ik ben van Paulus en een ander, ik ben van Apollos, zijt gij niet vleeschelijk?"

Waarom kunnen wij niet één zijn zoals onze lieve Heer het beveelt? Gods woord leert ons een huis tegen zichzelf verdeeld kan niet bestaan en ons volk is zo verdeeld! Is het dan niet tijd dat de Wachters op Zion's Muren een begin maken om die breuke te helen? Maar laat ons beginnen geestelik eensgezind te worden, dan zal het andere van zelf komen. Zal er dan niet een of ander van uw lezers zijn die deze regelen leest, en de zaak met ernst aanpakken zal en ons een weg aanwijzen waarop wij een kunnen worden in Kristus?

Hopende dat ik door deze paar woorden de een of andere slapende Held zal doen ontwaken om zich tot de strijd aan te binden om ons Volk tot een Held in Kristus te leiden, noem ik mij, een Nederige Dienstknecht van onze Lieve Heer.

T. BECKLEY,
79 Stiemensstr.,
Braamfontein, Johannesburg.

De bedoeling van de heer T. Beckley is uitnemend en waarlik kristelik.

De spreuk, die in de Wereld-Federatie van Kristen-studenten als motto aangenomen is: "Ut omnes unum sint", "opdat zij allen een zijn", is ons kristelik ideaal, maar dit betekent niet, dat allen kristenen in een enkele kerk moeten zijn. Ik meen, dat juist de pogingen om met geweld de kerken tot vereniging te dwingen meer kwaad gedaan hebben aan de innerlike eenheid in Kristus en de broederlike liefde en samenwerking, dan iets anders.

Laat ons elkander erkennen als verschillende vormen en afdelingen van de kerk van Kristus, die elkander moeten aanvullen, elk met haar eigen karakter. Niemand kan de gehele waarheid in zich hebben, daarvoor zijn wij te klein en is de waarheid te groot, maar als wij mogen doen zoals de verschillende kleuren van de regenboog en elkander aanvullen, zullen wij het schoonste geheel krijgen ter eere Gods. Er is zoveel waarin wij kunnen samenwerken, en hoe beter wij onze verschillen kennen en wederkerig erkennen, des te minder zal het gevaar gevoeld worden, dat de een de ander zal verdrukken, en des te meer vrijmoedigheid zal er zijn om samen te arbeiden in de grote zaak van Gods koninkrijk.

L.E.B.

Potchefstroom, 27 Februarie 1918.

De heer Editeur, "Hervormer."

Naar aanleiding van de brief van Neef Klaas in de "Hervormer" van 15 Februarie j.l., doet het mij genoegen, dat door hem dat punt is aangeraakt. Het spijt mij echter dat ik niet met hem kan samengaan. Wat hij schrijft dat opgave, enz. foutief zijn is volkomen in orde. Waarom werden de Ringen daar gesteld om de werkzaamheden van de Algemene Vergadering te verminderen opdat deze zich meer kan bezighouden met belangrijke zaken. Het nagaan van registers, boeken, enz. behoort bij de Ringen, maar die doen hun plicht niet. Waarom doen ze hun plicht niet, om reden de finantieele-kommissie hun niet voorziet van de nodige inlichtingen en omdat de Algemene Kommissie hen niet van de gegevens voorziet welke op de Ring betrekking hebben. Alles wat gedurende het afgelopen jaar met de gemeenten in die Ring is voorgevallen moet aan die Ring verslag worden gedaan. De Finantieele Kommissie moet een finantieele staat overleggen wat de verschillende gemeenten van die Ring achterstallig zijn over de verschillende fondsen. De kassier van de Theologiese School moet aan die Ring rapporteren wat de gemeenten van die Ring schuldig zijn. Kortom, alles moet behandeld worden en een rapport over te leggen voor de Algemene Vergadering, dan krijgt de Algemene Vergadering een finaal rapport wanneer zij dat jaar zitting heeft. De Ring heeft een nauwer verband met de verschillende Kerkeraden, de vergadering is kleiner en zaken in het belang der kerk kunnen beter behandeld worden.

Het zal dan blijken na verloop van jaren dat de Algemene Kommissie minder werk krijgt, en dat ze na verloop van enkele jaren niet nodig meer is. De Algemene Kommissie kost de kerk veel geld, en de onkosten zullen gemakkelijker door de Ring kunnen gedragen worden. Het is niet noodzakelik dat er een vertegenwoordiger van de kerk is, wanneer hij niet vergadert. De Algemene Vergadering of Synode is en blijft het hoogste gezag. Gedurende de tijd dat ze niet vergadert doen de Ringen welke in nauwere verbinding met hun gemeentens zaken staan de lopende zaken. En vele Ringen vatten hun vergadering zeer onnodig op, en zijn ook na een paar uur vergaderen uiteen. Laatste jaar was de Westelike Ring in een paar uur gereed met haar werkzaamheden; terwijl belangrijke zaken geheel en al niet worden voorgebracht. Het is noodzakelik dat hier een verandering in komt.

Ik hoop dat de kassier welke op de vergadering tegenwoordig is van de verschillende Ringen voorzien zal zijn van alle gegevens welke op die gemeenten ebtrekking hebben, tevens dat de scriba der Algemene Kommissie eveneens de Ringen zal mededelen wat heeft plaats gevonden, benevens rapporten over de toestand der studenten, finantieel verslag, enz. der Kweekschool.

Ik hoop Neef Klaas zal uit bovenstaande zien dat het zeer noodzakelik is dat er Ringen bestaan, en wanneer ze in belang der kerk hun plicht doen de vruchten spoedig geplukt kunnen worden. Op de Algemene Vergadering is altijd alles gejaagd, en zaken in belang van Gods kerk worden niet naar behoren behandeld waartegenover staat dat wanneer de Ringen hun plicht doen al die rapporten in een

paar uur kunnen afgehandeld worden. Ik hoop, een en ander zal door vele overwogen worden, en zijn tot de vooruitgang der kerk.

Uw Dw. Dn.,

"K."

Het is waarlik verkwikkend zoveel belangstelling in het welzijn onzer kerk op te merken, als in de laatste tijd openbaar wordt, o.a. door de brieven van "Klaas" en "K.", en het voorstel van de Kerkeraad van Pretoria, dat op de Ringen behandeld zal worden, en die alle betrekkingen hebben op de Ringen en de Algemene Kommissie. Van harte hoop ik, dat deze dingen verder zullen besproken worden, want uit gemeenschappelik overleg van allen, die het ware heil van de kerk op het hart dragen moet er ietsgoeds voortkomen.

"K." moet nog eens goed de kerkwet nagaan, voornamelik het hoofdstuk over de Ringen, als hij spreekt over "hun plicht niet doen", en daarbij onthouden, dat de Ringen bedoeld zijn als administrative lichamen. Ik ben het niet met hem eens, dat de Algemene Kommissie wel afgeschaft kan worden, en ik zou hem in overweging willen geven, dat het niet nodig is, na te doen wat een ander kerkgenootschap doet. Laat elke kerk toch haar eigen inrichting hebben zoals zij dat wil en zoals haar eigen karakter dat meebrengt, ten minste als zij een karakter heeft, anders moet zij maar liever ophouden te bestaan.

Het geldt hier kwesties van wetsverandering die door de Algemene Vergadering behandeld moeten worden, maar als wij er nu over spreken, kan er misschien een goed plan worden uitgedacht, tegen dat de Algemene Vergadering weer bijeen komt.

Misschien zou het overweging verdienen dat de Algemene Kommissie later een konferentie bijeen roept om over deze en andere voorstellen te spreken, met het oog op een beschrijvingspunt voor de volgende Algemene Vergadering. Als er weer brieven inkomen hoop ik op deze zaak uitvoeriger terug te komen.

"L.E.B."

Zeg nooit iets ten nadeele van iemand, wanneer gij het niet stellig weet—en als ge het zeker weet, vraag u zelf dan eerst af: "Waarom vertel ik dit?"

Lavater.

Kleine zielen betalen met wat ze d o e n, grote met wat ze z ij n.

JOHANNESBURG HOSPITALE.
'N OPROEP.

Van die 10de Februarie 1918, het Eerw. W. R. Joyce begin met geestelik werk in belang van die vele hollandse mense in die hospitale van Johannesburg, insluitende Germiston tot Krugersdorp. Hij is aangestel deur die Ring van Johannesburg, omdat die noodsakelikheid gevoel is dat daar 'n werker apart moet wees, terwille van soveel wat van alle dele van ons land genesing te Johannesburg kom soek. Daar is ook 'n gedagte dat die werk in andere rigting sal uitgebrei word. Uit die verslag van Eerw. Joyce bij die Ring onlangs gedaan blijk duidelik dat al diegene deur hem besoek, ernstig vra dat die geseende werk tog nooit sal opgegee word nie. Hij het binnen sowat 'n maand 120 pasjente besoek, die meeste meer dan eens, en is met 15 Hollandse verpleegsters in aanraking gekom. Onse werker het die volgende hospitale besoek t.w. Johannesburg Algemene Hospitaal, die Germiston Hospitaal, die Lady Dadly, Johannesburg, Hilbrow, Queen Victoria, Macmanaway en Catharina Verplegings inrigtinge, alsook die Kensington Sanatorium, wat Rooms is. Dan is daar natuurlik nog baje klein private plekkies waar daar af en toe mense kom. Verder verlang die pasjente dat die kerk van Transvaal, die kerke van die hele Unie, ja selfs die Hollandse susterkerke tog sal help in hierdie werk wat seker na aan die hart van onse Heiland is, en volkome tereg ook, want die mense kom van alle dele van ons land.

Tevore is daar al 'n paar keer, in belang van die saak, in ons Kerkorgaan 'n beroep gedoen. Uit die gemeente binne die Ring van Johannesburg is daar goeie beloftes gekom en dit sal goed wees als die geld, wat toegesê is, so gouw moontlik na die ondergetekende kan gestuur word. Ook is die kommissie dankbaar je'ens 'n paar ander vrinde vir wat hulle bijgedra het. Die Ring van Johannesburg vra nie hier dat ander haar werk moet kom doen. Hij het reeds die grootste verantwoordelikheid op sij skouwers geneem en vra net dat andere moet bijkom om dit liefdewerk, die volkswerk, te steun. Ik pleit dus hier, in naam van die kranke, uit alle oorde, in hulle smarte en in naam van die Man van smarte. Laat tog asseblief, elke leser van hierdie skrijwe, die saak goed oordenk, bid om Gods segen op die werk en die werk steun deur 'n bijdra, klein of groot, te stuur aan die ondergetekende, die alles met dank sal ontvang en erken.

In goeie verwagting,

LOUIS FOURIE,
Scriba Rings Hospitaal Kommissie.
74, Corriestraat, Jeppe, Johannesburg.

HET WOORD GODS IS GELIJK AAN EEN MOSTERDZAAD.

In den herfst van het jaar 1889 is op het eiland Elba kapitein Cignoni gestorven, door velen betreurd. Bij zijn landgenoten was hij bekend onder den naam Zio Giovanni, Oom Hans.

Het was in het jaar 1858, dat deze kapitein met zijn schip in de haven van Nizza zich bevond, waar Tr. Madiai naar hem toekwam en vroeg: "Kapitein, wilt gij het Woord Gods hebben?" "Wat is dat Woord Gods?" vroeg deze, die nooit van den Bijbel gehoord had. "Dat is een boek, dat u den weg naar den hemel wijst," antwoordde Madiai. "Geef mij dan dat boek, opdat ik ook in den hemel kan komen". Zoo geraakte Cignoni in het bezit van den grooten, fraaien Bijbel, waarvoor hij drie Francs (ongeveer 2/5) betaalde en die aan zijn hart dat gaf, wat geen ander boek hem had kunnen geven. Op zijn vaart naar huis las hij in zijn kajuit dat boek en nam de boodschap der genade op in zijn hart.

Maar wat hij voor zijn eigen ziel had gevonden, had hij ook gaarne aan anderen medegedeeld. Maar toen regeerde in Toscane, een deel van Italië, de groothertog Leopold II, die geheel onder de macht van de Roomsche priesters stond. Het kwam er daarom op aan zeer voorzichtig te zijn en zoo waren het maar vier vertrouwde vrienden, n.l. zijn Neef Luigi Cignoni, Angelo Ccuattrino, en zijn twee broeders Olinto en Pitro, aan wie hij zijn ondervindingen mededeelde. Met deze kwam hij in een rustig en stil vertrek samen. Daar was een kast in den muur, die gesloten was met een paar baksteenen, en waarin de Bijbel geborgen werd. Daaruit werd de Bijbel, die Cignoni van Madiai gekocht had, te voorschijn gehaald. Uit die Bijbel werd gelezen, over het gelezene werd gesproken en om licht van Boven gebeden. Aan het slot van hun samenzijn werd het boek weer zorgvuldig in zijn schuilplaats weggeborgen. Maar al te graag zouden de vrouwen van deze mannen hebben willen weten, wat deze toch in hunne geheime bijeenkomsten uitvoerden. Uit vrees voor de biechtstoel, waar zij gemakkelik het geheim aan den priester konden verraden, was het haar zorgvuldig verzwegen. Maar de nieuwsgierigheid liet haar geen rust. Een harer heeft later dikwerf verteld, hoe zij erg zacht naar de deur waren geslopen en door het sleutelgat hadden geloerd. Toen hadden zij gezien, dat de mannen in een groot, op den tafel liggend boek hadden gelezen, en hoe ze dan, nadat zij het boek hadden dichtgemaakt, op hunne knieën gevallen waren, en hoe een van hen dan had gebeden. Dit maakte op de vrouwen een verschrikkenden indruk. Zij waren bang, dat hunne mannen op hun zeereizen hier of daar een gevaarlike leer hadden aangenomen, en nu richtten zij ook van haar kant biduren op, en smeekten God, dat de harten harer mannen niet door valsche leerlingen mochten worden bedorven. Maar de Heere waakte over beide en bracht mannen en vrouwen tot de erkenning der waarheid, en niet lang daarna vormden zij op Elba de eerste kleine Evangelische Gemeente.

Spoedig had dit meer gevolg. Van het vasteland van Italië kwamen de twee Evangelisten Gregori en Piccinini over, en hielden bijeenkomsten op verschillende plaatsen; vooral kwamen zij naar Rio Marina, waar de kleine bende was, om hen te versterken en de hier ontvangen kiem tot meerdere ontwikkeling te brengen. De moedige kapitein nam hen in zijn huis op en daar werden de bijeenkomsten gehouden. Maar dat ging niet zonder strijd. Eens kwam een groote hoop, mannen, vrouwen en kinderen voor het huis van Cignoni samen, toen men daar om Gods Woord verzameld was. Scheldwoorden en dreigingen werden gehoord, spoedig vlogen steenen tegen de vensters en braken de glasruiten. "Weg met hen, weg met hen," zo schreeuwde men, "of wij steken 't huis in brand!" Reeds ziet men mannen met rijststroo, vrouwen met hout aankomen en het schijnt, dat men de twee Evangelisten wil verbranden. Maar het gelukt nog hen te redden, en onder de hoede van de politie naar een andere plaats te brengen. De overigen, die nog in huis zijn, laat men ongestoord. Later konden de Evangelisten, dank zij den invloed van aanzienlijke menschen, terugkeeren. De kleine gemeente nam toe, en het werd noodig een kerkje te bouwen. Maar ook daarvoor moest eerst veel tegenstand overwonnen worden. Eerst wilde niemand grond daarvoor geven en als men die eindelijk had verkregen, kwamen de vijanden des nachts en haalden alles wat overdag gewerkt was omver, eerst het graafwerk en daarna het metselwerk, zoodat men zich gedwongen zag, wachters erbij te plaatsen. Maar eindelijk kon 24 Maart 1863 het kerkje worden ingewijd.

Met de kerk kwam ook de school. Ook hierbij deed een Bijbel zijn dienst. En leerares eener katholieke school had een N. Testament in handen gekregen. Het was voor haar, Mevr. Marianna Martelli, een gedenkwaardige nacht, welke zij met het lezen van dat boek tot aan den morgen met gebed en tranen doorbracht. De waarheid drong door tot hare ziel en zij nam ook het Evangelie aan. Maar

de priester kwam er spoedig achter met dit gevolg, dat het getal der schoolgeld-betalende kinderen van 40 tot 8 zonk. Maar nu kwam de leerares ook met haar belijdenis voor den dag en dank zij het aantal der reeds Evangelisch gezinde families nam het bezoek weer spoedig toe. Spoedig zag men niet meer een, maar twee schoolhuizen ontstaan met een huis voor de Evangelisten en in 1870 telden beide scholen 170 leerlingen, waar een hoofdmeester en drie onderwijzeressen arbeidden.

Dit alles is de vrucht van slechts éen Bijbel, welke Cignoni eens van Madiai gekocht had, en die onder veel zwarigheden en tegenstand zich had ontwikkeld. Is dit niet een bewijs voor de kracht van het mosterdzaad dat in den Bijbel ligt opgeborgen?

FONDS TOT ONDERSTEUNING VAN BEHOEFTIGE STUDENTEN.

JAARVERSLAG OVER 1917.

ONTVANGSTEN.

1917.		£	s.	d.
	Saldo van 1916	38	14	6
Jan.	14. Van de Gem. Krugersdorp ...	1	12	0
	16. Van de Gem. Zoutpansberg....	0	17	3
	29. Van de Gem. Vereeniging ...	3	6	2
Feb.	15. Van de Gem. Memel	4	11	6
April	7. Van de Gem. Ermelo	7	6	0
	14. Van de Gem. Trichardts	11	4	0
	17. Van Oudl. M. P. B. Everts ...	1	0	0
	Van de heer J. H. Scheffer ...	1	0	0
	26. Van de Gem. Chrissies-Meer	9	4	3
Mei	1. Van de Gem. Eendracht	10	12	7
	Van Ds. van Belkum	3	10	0
	Van de Gem. Standerton	3	11	9
Juni	9. Van de Gem. Bechuanaland ...	1	0	0
Juli	6. Van mevr. M. M. Prinsloo	2	10	0
	18. Van de Gem. Wolmaransstad	1	2	6
Aug.	1. Van de Gem. Marico	1	10	2
	8. Van de Gem. Waterberg	1	4	0
	27. Van de Gem. Memel	1	11	0
	30. Van Ds. Vermooten	0	2	6
	Van de Gem. Zoutpansberg...	1	3	2
Oct.	1. Van de Gem. Oost-Rand	0	18	9
	6. Van de Gem. Marico	5	0	0
	18. Van de Gem. Johannesburg...	2	18	8
	Van de Gem. Lichtenburg ...	5	11	4
	Van de Gem. Vereeniging ...	3	4	1
	29. Van de Gem. Heilbron	1	15	1
Nov.	3. Van de Gem. Bethal	2	13	0
	22. Van de Gem. Memel	1	0	6
	29. Van de Gem. Pietersburg ...	4	6	0
	31. Van mevr. Prinsloo	2	10	0
		£136	10	9

UITGAVEN.

1917.	£	s.	d.
Aan D J.S.	59	10	0
Aan N.J.J.S.	38	0	0
Aan D.J.D.	36	19	0
	£134	9	0
Saldo	2	1	9
	£136	10	9

Zoals men ziet, zijn de inkomsten gedurende het jaar achteruit gegaan en de uitgaven vermeerderd, zodat wij dit jaar geëindigd zijn met een heel klein saldo, terwijl wij begonnen zijn met een groot saldo.

Wij bevelen ons fonds en de studenten die hieruit geholpen worden, zeer hartelik aan bij alle Kerkeraden en leden onzer kerk.

VAN BELKUM.
BRANDT.

VERSLAG VAN DE KASSIER DER THEOLOGIESE KWEEKSCHOOL.

VAN 1 JANUARIE TOT 31 DECEMBER 1917.

ONTVANGSTEN.

1917.		£	s.	d.
Jan. 1.	Aan Balans op handen	214	4	10
	Erasmus Gemeente	3	6	6
	Vereeniging Gemeente	34	2	3
	Nijlstroom Gemeente	4	5	3
	Standerton Gemeente	2	17	9
	Heidelberg Gemeente	12	12	0
	Middelburg Gemeente	3	8	0
	Vrede Gemeente	1	12	6
	Potchefstroom Gemeente	7	1	0
	Wolmaransstad Gemeente	19	2	6
	Krugersdorp Gemeente	29	12	7
	Bechuanaland Gemeente	1	0	0
	Johannesburg Gemeente	14	3	0
	Financieele Kommissie	302	0	0
Dec. 31.	Aan Balans schuldig aan Bank	33	5	10
		£682	14	0

UITGAVEN.

1917.		£	s.	d.
Jan. 18.	Per P.J.J.V. Studiegeld	20	0	0
Feb. 25.	Reis and verblijfkosten	16	14	4
Maart 22.	Reis en verblijfkosten	10	13	2
April 5.	P.J.J.V., Studiegeld	20	0	0
5.	Algem. uitgaven (Bankkosten	0	6	0
Mei 1.	H.P.W., Studiegeld	25	0	0
	Prof. Greyvenstein, Salaris Apl.	50	0	0
Juni 6.	Prof. Greyvenstein, Salaris Mei	50	0	0
Juli 6.	Prof. Greyvenstein, Salaris Juni	50	0	0
6.	P.J.J.V., Studiegeld	20	0	0
23.	P.J.J.V., Assurantie	14	19	7
Aug. 4.	S.P.E., Studiegeld	50	5	0
13.	Prof. Greyvenstein, Salaris Juli	50	0	0
Sept. 21.	Prof. Greyvenstein, Salaris Aug.	50	0	0
28.	H.P.W., Studiegeld	15	0	0
28.	Reis en verblijfkosten	5	16	0
28.	P.J.J.V., Studiegeld	20	0	0
Okt. 1.	Prof. Greyvenstein, Salaris Sept.-Okt.	100	0	0
22.	M.M.J.B., Assurantie	16	7	11
Nov. 13.	P.S.G., Studiegeld	40	0	0
Dec. 1.	Prof. Greyvenstein, Salaris Nov.	50	0	0
31.	Bank-onkosten	7	12	0
		£682	14	0
	Studiegeld	210	5	0
	Reis en verblijfkosten	33	3	6
	Bank-onkosten	7	18	0
	Salaris	400	0	0
	Assurantie	31	7	6
		£682	14	0

OOM SAREL FONDS.

	£	s.	d.
Verantwoord 15 Maart 1918	£221	15	5
Krugersdorp, Br. D. Möller	2	0	0
Heilbron, Br. en Mevr. A. S. du Toit	2	0	0
Marico, Br. G. J. L. Labuschagne £1, Br. J. Naudé £1, Mevr. S. P. Naudé 10s., Br. F. J. Naudé 5s., Br. C. Esterhuyse 2s. 6d., Br. J. Blignaut 5s.	3	2	6
Memel, per Br. P. L. Moolman	11	11	0
Johannesburg, Br. M. P. D. Evers	1	0	0
	£241	8	11

De vorige maand is een lettergreep uitgevallen. In plaats van Lichtenburg, Br. Ouderling M. M. J. ...son lees: Br. Ouderling M. M. J. Basson.

De gevers hartelijk dank. Wanneer komen de beloofde bijdragen uit Ermelo, Marico, Heidelberg en Standerton?

OOM SAREL.

BAZAAR NEDERD. HERVORMDE GEMEENTE, PRETORIA.

De op 5 April gehouden bazaar tot delging van de schuld is een groot sukses geweest. De opbrengst van de verkoop bedroeg £361 16s. 4d. Bovendien is door het Dameskomitee ingezameld een bedrag van ongeveer £200, zodat de bazaar opbracht £561 15s. 4d. Er kwamen bovendien in twee vrijwillige giften, een van £100 van de heer A. P. Burger, en een van £50 van de heer A. D. W. Wolmarans, en werd er aan kollekten en bijdragen tot schulddelging en kerkelike bijdragen ingenomen een som van £226 5s. 8d., zodat gedurende de twee dagen van het Nachtmaal ingekomen is een totale som van £937 12s., of bijna £1,000.

Wij zullen een iegelik voor God voor ons zelven rekenschap moeten geven. Dewijl dit Gods Woord en de zuivere waarheid is, wie houdt zich dan meester over een andere mans geloof en geweten, welke uiterlike macht of gebied heeft God toch hierover gesteld om de mensen te dwingen in geloofs of godsdienstzaken. Niemand: Dit gebied heeft hij voor zich alleen behouden: over zijn kerk heeft Hij zijn Zoon tot koning gezalfd.

Huibert Duifhuis.

Wie niet boven alles God vreest is gedoemd om mensen te vrezen.

NEDERDUITSE HERVORMDE KERK VAN ZUID-AFRIKA.

STAAT van GELDEN ontvangen en uitgegeven door de Alg. Kassier in het jaar 1917.

	Ontv.			Uitg.		
Alg. Fonds:						
Bijdragen der Gem. ...	£450	12	0			
Vergaderingen, reis en verblijfkosten				£108	10	10
Salarissen, drukwerk, enz.				160	17	1
Almanak	72	19	2	66	10	3
Zondagschoolroosters	11	14	9	21	5	10
Wetten	6	7	0	36	13	6
Notulen	8	9	0			
Vormen	1	3	0	26	13	6
Huishuur M. J. Godefroy				13	6	8
Saldo				117	7	3
	£551	4	11	£551	4	11
Wed. Fonds.						
Bijdragen der Gem. ...	576	14	3			
Bijdragen der Pred....	162	10	3			
Interest op verbanden	207	5	0			
Pensioenen...				245	0	0
Salarissen, enz.				41	19	1
Voorschot Gem. Heidelberg	50	0	0	100	0	0
Saldo				609	10	5
	£996	9	6	£996	9	6
Studiefonds:						
Bijdragen	32	4	11			
Hulp aan Studenten...				15	4	11
Saldo				17	0	0
	£32	4	11	£32	4	11
Hervormer:						
Intekening	71	2	6			
Advertenties	20	19	6			
Drukkosten				176	8	11
	£92	2	0	£176	8	11
Theol. Kweekschool:						
Bijdragen van Gem. ...	483	19	4			
Uitbet. aan Kassier T.K.				396	14	7
Saldo				87	4	9
	£483	19	4	£483	19	4
Kerkbode:						
Bijdrage van Gem. ...	2	10	0			

Overzicht:

Alg. Fonds...	5514	11		433	17	8
Weduwfonds	996	9	6	386	19	1
Studiefonds	32	4	11	15	4	11
Hervormer	92	2	0	176	8	11
Theol. Kweekschool ...	483	19	4	396	14	7
Kerkbode	2	10	0			
Saldo				749	5	6
	£2158	10	8	£2158	10	8

DE APOCRIEPHE BOEKEN VAN HET OUDE TESTAMENT.

(Vervolg.)

HET BOEK JOBITT, ANDERS GENOEMD TOBIAS.

Dit boek behelst een verdicht verhaal, welks doel is aan te tonen, dat de rechtvaardigen, ook na een langen tijd en ondanks alle onwaarschijnlijkheid verhoord wordt.

Tobias, een man uit de stam van Naphtali, met anderen van zijn volk, weggevoerd door de Assyriers, woont in Thisbe, en is een rechtvaardig en vroom man. Hij doet vele aalmoezen, reist op den gestelden tijd naar Jerusalem voor de feesten, en geeft de eerstelingen, de tienden van vruchten en de eerste wol. Als hij een man is geworden huwde hij Anna, een Joodse jongedochter die hem een zoon geeft Tobias. Omdat hij de door den koning vermoorde Joden begraaft, moet hij vluchten: zijn huis wordt geplunderd en houdt niets over dan zijn vrouw en Tobias. Als hij terugkeert tot zijn huis, gaat hij voort met dat begraven, al wordt hij ook daarom bespot. Eens, als hij weer een verwurgden man had begraven, blijft hij 's nachts buiten: mussen laten heeten mest vallen in zijne oogen en hij wordt blind. Door het werk zijner vrouw, die wollen kleeren maakt, wordt het huis onderhouden.

De oude man, droevig en wanhopig geworden bidt nu dat de Heer hem wegneme. Op diezelfde tijd bidt een jonge meisje, Sara, de dochter van Raquel te Eckatana, die aan zeven mannen gegeven was, doch ze allen op den avond van de bruiloft door den dood had verloren omdat een booze geest haar wilde hebben, en daarover gesmaad wordt, eveneens, dat zij mag sterven.

De Engel Rafael wordt uitgezonden om beiden te helpen. Nu herinnert zich de oude Tobias, dat hij aan een zekeren Gahael in vroegere dagen tien

talenten zilver gegeven had. Hij roept nu zijn zoon, dien hij allerlei vermaningen geeft, o.a. om voor zijner moeder te zorgen, aalmoezen te geven, rein te leven, niet dronken te zijn, den arbeider zijn loon niet te onthouden, en den Heer te vertrouwen, en zegt hem dat hij dat geld moet gaan halen tevens eene vrouw zoeken uit de dochteren zijns volks.

Tobias is gewillig om te gaan, maar vraagt een bewijs, dat hij dat geld kan ontvangen. Op raad van zijn vader zoekt hij een man, die met hem wil reizen. Hij ontmoet Rafael den engel, die zegt, dat hij Azarias is, de zoon van Ananias (een engel die liegt!) en gewillig is om met hem te gaan. Met den hond van Tobias gaan ze op reis, tegen den wil der moeder, die haar man bitterlike verwijten doet, omdat hij den zoon laat gaan.

Tegen den avond komen ze bij de rivier Tigris, waar een vis uit het water springt en Tobias, die zic hgaat wassen, wil dooden. Rafael beveelt hem den vis te vatten, te dooden en het hart, de lever en de gal uit te snijden en te bewaren, omdat de beide eerste deelen gerookt een duivel verjagen en de gal de blinden ziende maakt.

Als zij nu nabij Ragis gekomen zijn, zegt Rafael, dat Tobias de dochter van Raquel (Sara) ter vrouw moet vragen. Als de jonge man tegenwerpt, dat zij reeds zeven mannen gehad heeft, die allen in de bruidskamer gestorven zijn, wordt hij gerustgesteld, want als hij daar dan het hart en de lever van den vis verbrandt, en met Sara bidt, zal de duivel vluchten en hij zal dan leven en die vrouw krijgen.

Zoo komen ze bij Raquel, die ze hartelik ontvangt, en als de engel de hand van Sara voor zijn vriend vraagt, vertelt de vader hare geschiedenis, maar stemt toch in. Zij eten en drinken samen en 's avonds worden Tobias en Sara in de bruidskamer gebracht.

Zich dc woorden van Rafael herinnerend, verbrandt Tobias de tovermiddelen en de booze geest vlucht naar Egypte. Hij bidt nu met de vrouw en zij gaan slapen.

De vader bang, dat ook deze man zal sterven, staat in den nacht op, maakt een graf om hem heimelik te begraven. Als men bijna daarmede klaar is, laat hij door een dienstmaagd zien of hij dood is, maar zij komt terug met de boodschap, dat zij beiden leven. Nu wordt het graf weer gestopt, bruiloft gevierd, 14 dagen lang. Tobias heeft nu de vrouw, krijgt de helft van Raquels goed en zendt de engel naar Gabaël om het geld te halen, die het handschrift van zijn vriend ziende hem eerlik de wel verzegelde pakjes overhandigt.

Ondertussen is moeder Anna bedroeft over het lange wegblijven van haar zoon en vreest dat hij dood is.

De jonge Tobias wordt haastig, omdat hij bang is, dat zijne vader en moeder zullen denken dat hij dood is, en verlaat zijn schoonouders, met Rafael, zijne vrouw en de hond.

Nabij Niniveh gekomen reizen Tobias en de engel vooruit om de oude vader en moeder goede boodschap te brengen. De zoon smeert de vader de oogen met visgal: deze vallen de schellen af en hij wordt ziende. Hij vertelt nu wat God hem gedaan heeft, gaat Sara tegemoet en een bruiloft van zeven dagen wordt gehouden.

Rafael, die Tobias zo trouw heeft geholpen, wordt de helft van het geld aangeboden, maar hij bekent nu dat hij niet Azaria is, maar een engel, die al het goede van den oude man heeft gezien en daarom hem heeft gered en verdwijnt.

Lang en gelukkig leeft nu de familie voort. God lovend en dankend voor zijn goedheid: hij voorspelt de herstelling van Jerusalem. Tobias de zoon krijgt zes kleinzonen, en de oude man leeft nog bijna 100 jaren, evenzo zijne vrouw, in voorspoed en zonder zorg. Zijn laatste woord aan zijn zoon is: "En nu, mijn kind, zie wat aalmoezen doen, en hoe gerechtigheid verlost."

Uit deze inhoudsopgaven blijkt duidelik de alledaagse zedelijkheid der Joden, met hun bijgeloof, eigengerechtigheid, en begunstiging van leugen en bedrog. De leer van het Jesuitisme het "doel heiligt de middelen" wordt door den engel toegepast. Wij kunnen het onmogelik op eene lijn plaatsen met den andere schriften der ouden verbonds.

(Wordt vervolgd.)

VERLOOFD.

H. J. L. Th. ROORDA,
Alg. Kassier der Ned. Herv. Kerk,
en
C. M. ROTTEVEEL.

Johannesburg,
Bus 444, Maart 1918.

GEBOORTEBERICHT.

Op 16 Maart 1918, schonk mevr. A. J. JOOBER van Driefontein het levenslicht aan een frisse zoon. Beide moeder en kind gezond.

VERSLAG VAN DE ALG. KASSIER OVER DE MAAND FEBRUARIE 1918.

ONTVANGSTEN.

Alg. Fonds. Bijdragen:			
Gem. Makwassie	£57	4	4
Gem. Utrecht	1	9	8
Zondagschoolrooster:			
Ds. Brandt	0	13	6
Ds. v. Belkum	0	3	0
K. Putter	0	3	0
Wetten, Notulen en Vormen:			
Ds. Brandt	0	19	0
Ds. v. Belkum	0	9	6
Almanak:			
Verkocht en betaald	19	16	6
Hervormer	8	18	6
Theol. Kweekschool:			
Gem. Makwassie	30	0	0
Gem. Heidelberg	0	5	0
Weduwfonds. Bijdragen:			
Ds. v. Drimmelen	25	0	0
Ds. Goddefroy (Memel)	5	9	0
Gem. Makwassie	59	10	4
Gem. Wolmaransstad	30	12	4
Gem. Venterskroon	1	1	3
Gem. Utrecht	0	6	8
Gem. Memel	1	4	1
Gem. Heilbron	1	2	3
Gem. Middelburg	2	15	1
Interest:			
A. K. Mitchell	8	0	0
C. A. v. d. Plas	6	0	0

UITGAVEN.

Huishuur Ds. Goddefroy	£6	13	4
Reiskosten J. J. Prinsloo	0	15	6
Rekening Wulfse	2	18	6
Rekening Argus Co.	5	0	0
Rekening "Het Westen"	39	7	8

H. J. L. Th. ROORDA,
Alg. Kassier.

VARIA.

Wat gij, o Heer, ook over mij komen doet, uit Uwe hand wil ik zonder onderscheid aannemen het goede en het kwade, het zoete en het bittere, het blijde en het droeve.

Thomas à Kempis.

Ook zwijgen is somtijds een spreken en een doen.

Beets.

Een kleinigheid vertroost ons, omdat een kleinigheid ons bedroeft.

Pascal.

Niemand is vrij, dan wie geleerd heeft God te vinden.

Wat is meerderheid? Het is onzin. Bij slechts weinigen der mensen wordt verstand gevonden. Vroeger of later zal elke staat (en ook kerk) ondergaan, waar de meerderheid regeert en het onverstand beslist.—Goethe.

Laster en kwaadsprekendheid zijn vonken, die, als men ze niet aanblaast, van zelf uitgaan.

Boerhaave.

Het hindert niet of men kwaad van u spreekt, indien gij zoo leeft, dat niemand het gelooven kan.

Wat gij niet zo nodig hebt als vuur
Koopt gij steeds een penningke te duur.

O. G. Heldring.

De meeste mensen besteden de eerste helft van hun leven om de twede ellendig te maken.

La Bruijere.

Smart, gij maakt de mens.—Lamartine.

Vrees voor het ongeluk, is het grootste ongeluk, dat iemand overkomen kan.

Ischokke.

Alles heeft zijn tijd;
Der tijden Heer is God.
Der tijden keerpunt Christus.

Hase